

SVETA

Cecilija

ČASOPIS ZA DUHOVNU
GLAZBU

GLASILO INSTITUTA ZA
CRKVENU GLAZBU KBF
U ZAGREBU

Godište LVIII Broj 4
Listopad-Prosinac 1988.
YU ISSN 002045

UREDNIČKO VIJEĆE:

Ljubomir Galetić, Sebastijan Golenić, Miroslav Martinjak, Ante Samardžić, Izak Špralja, Marijan Steiner i Petar Zdravko Blajić.

GLAVNI I ODGOVORNI

UREDNIK:

Andelko Milanović

TAJNIK I GRAFIČKI

UREDNIK:

Josip Korpar (tel. 271-676)

LEKTOR:

Angelika

IZDAVAČ:

HKD sv. Ćirila i Metoda
Trg kralja Tomislava 21
41000 Zagreb

GODIŠNJA PRETPLATA:

Za tuzemstvo 8.000 din
Za inozemstvo 30\$
Pojedini broj: 2.000 din

ŽIRO RAČUN BROJ:

30101-620-16

012101-2320418628

BROJ I NAZIV DEVIZNOG

RAČUNA:

30101-620-16 Zagrebačka banka
242-409-1010 Zagreb

Časopis izlazi četiri puta godišnje

SURADNJU SLATI NA:

Uredništvo »Sv. Cecilije«
Kaptol 29, 41000 Zagreb

RUKOPISI I FOTOGRAFIJE
se ne vraćaju

TISAK:

»Tiskara« — Komunalnog centra
Zelina

»Sv. Cecilija« oslobođena je plaćanja poreza na promet rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH, br. 229/1-1979, od 15. II. 1979.

Uz poslanicu hrvatskih biskupa »Liturgija i život Crkve«

Povodom 25. obljetnice Uredbe o svetom bogoslužju Drugog vatikanskog sabora biskupi su hrvatskog jezika izdali poslanicu koju su naslovili »Liturgija i život Crkve«. Bez sumnje, nakon koncilске konstitucije »Sacrosanctum Concilium« puno je toga, kako vele naši biskupi, i u našoj Crkvi izmijenjeno, pokrenuto i obnovljeno. Sabor je kao temeljno načelo obnove postavio: aktivno sudjelovanje svih vjernika u liturgiji. Koliko se u tome uspjelo, kakvi su plodovi tog uključivanja vjernika u liturgijska slavlja? Naši biskupi žele da godina 1990. bude posvećena traženju odgovora na pitanja: što se učinilo, kako se učinilo, u čemu se uspjelo, a u čemu se nije uspjelo? Poziv je upućen svim dje-latnicima na liturgijskom planu da bi se »utvrdio prijedeni put, postignuti plodovi i teškoće na koje je obnova nailazila te, na temelju uočenoga, da se zacrtaju smjer, orijentiri i ciljevi za budućnost kojoj idemo«.

Naši su se biskupi u svojoj poslanici posebno obratili i svim promicateljima crkvene glazbe sa željom da uvijek djeluju u duhu bogoslužja, da budno prate život naših današnjih zajednica, da u svom stvaralaštvu budu »u pravilnom odnosu prema općecrkvenoj i našoj glazbenoj baštini, odmjereno uočavajući vrijednosti koje traži naše doba«.

Od samih početaka liturgijske obnove, u sav taj posao bio je uključen i Institut za crkvenu glazbu pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu koji je ove godine obilježio 25. obljetnicu svog rada. U svom glasilu, časopisu za duhovnu glazbu, »Sv. Ceciliji«, Institut je opširno i stručno komentirao koncilске odredbe o svetoj glazbi naglašavajući uvijek želju Crkve da liturgija bude sve ljepša, sve raspjevanija i sve produhovljenija.

Činjenica je da je Institut za crkvenu glazbu u 25 godina svog postojanja puno učinio, u prvom redu u osposobljavanju velikog broja kvalificiranih voditelja crkvenog pjevanja, a potom i u izdavačkoj djelatnosti prvenstveno za liturgijsku upotrebu.

Vrijedi li se uopće i osvrtni na pojedina pisamca koja se povremeno pojavljuju u crkvenom tisku, a koja bi htjela progurati ideju kako Institut za crkvenu glazbu u ovih 25 godina postojanja ama baš ništa dobra nije učinio. Tu svoju ideju argumentiraju uvijek istim »dokazom« u bezbroj varijacija: navodnom zabranom pjevanja određenih omiljenih pjesama, a za uzvrat, taj isti Institut ne nudi ništa boljega.

Zaista je teško povjerovati da se u pjesmarici od preko 800 raznih napjeva ne može naći ništa bolje ili barem ravno često navođenim, a navodno zabranjenim pjesmama kao što su *Spasitelju, dobri Isuskrste, Lijepa si, lijepa* i slično. Zar su od navedenih pjesama lošije, i s tekstovne i s glazbene strane, pjesme: *Zdravo budi, Marijo, Ti Kriste, kralj si vjekova, Ja sam s vama, Od sva se četiri vjetra*, da spomenemo samo neke koje se već posvuda pjevaju, a ne treba ni spominjati mnoštvo vrlo uspješnih pripjevničkih psalama u kojima, i za najvećih vjernih okupljanja, sudjeluju gotovo svi vjernici. Da ima župa u kojima se još pjeva loše i nikako, u kojima se nije maklo s mrtve točke,

svima nam je jasno. Za takvo je stanje uvijek krivac ljudski faktor, a nikako obnovljena liturgija, crkveni dokumenti ili Institut za crkvenu glazbu. S druge strane, ima župa u kojima je liturgijski život na visini i u kojima je liturgija vrlo raspjevana.

Zalosno je da za izvjesne krugove u našoj Crkvi, kad je u pitanju liturgijska glazba, veći autoritet ima netko tko na gitari ne zna pošteno odsvirati ni dva akorda nego mjerodavna ustanova koja već 25 godina zdušno radi na promicanju vrijedne liturgijske glazbe. Institut se u svom radu uvijek oslanjao na crkvene dokumente, a u tom duhu želi i proslijediti.

IZ GLAZBENE PROŠLOSTI

Crkveno - glazbena djelatnost Stanislava Prepreka u Petrovaradinu

Đuro Rajković, Petrovaradin

Završna riječ

Da bismo imali što potpuniji uvid u Preprekov crkveno-glazbeni rad u Petrovaradinu potrebno je osvrnuti se i na njegov jednogodišnji rad u petrovaradinskoj župi sv. Jurja. Budući da je to djelovanje bilo kratkotrajno, evo što sam Preprek piše o njemu:

»Polovinom ožujka 1920. premješten sam prvi put u Petrovaradin. Budući da gradska župa sv. Jurja nije imala orguljaša, tadašnji župnik vlč. Josip Bertić zamolio me je da se primim orguljanja. Orgulje su bile stare, dvomanualne, ali izuzetno dobre, s donjim crnim i gornjim bijelim tipkama i sa skraćenim pedalom.

Sastavio sam crkveni pjevački zbor. Tu sam prvi put pjevao sve obrede Velikog Tjedna sa svih 12 proćanstava na Veliku subotu. Osobito nam je uspjelo pjevanje na tijelovskoj procesiji. Proprije sam pjevao svake nedjelje i blagdana iz triju Griesbacherovih knjiga *Repertorium chorale*. Četvrtu knjigu nabavio sam kasnije i iz nje, prigodom vjenčanja, pjevao dijele mise *Pro sponso et sponsa*, razumije se, s hrvatskim riječima. Naime, ništa više nisam pjevao na latinskom jeziku, svagdje sam podmetao hrvatski prijevod iz Kniewaldovog misala.

Župnik J. Bertić pronašao je u crkvenom arhivu Okrugićev prijevod cijele mise na hrvatskom jeziku pa iako to još tada nije bilo dopušteno, on je ponekad, npr. na blagdan sv. Ćirila i Metoda, pjevao cijelu misu hrvatski. Bila je to kao neka prethodnica ovih naših dana.«

Bio bi velik propust ne spomenuti barem nešto o Prepreku kao izuzetnom štovatelju petrovaradinske tekijske crkve.

U njegovu zapisu o ovoj zavjetnoj crkvi čitamo:

Samostanska crkva sv. Jurja, mučenika, u Petrovaradinu